

# Scheiden grof huishoudelijk afval loont en komt milieu ten goede

Slechts voor een zevental afvalstromen, waaronder PVC, bouw- en sloopafval en grof huishoudelijk afval, was de minister voornemens om in het tweede Landelijk Afvalbeheerplan de lat wat hoger te leggen. De ketenaanpak bleek ook de Tweede Kamer te prikkelen. Een aantal kamerbreed aanvaarde moties stelt de recyclingambities aanmerkelijk scherper. Zo wil de Kamer dat in het vervolg het grove deel van het huishoudelijk restafval eerst ontdaan wordt van recyclebaar materiaal, alvorens het restmateriaal in een AVI, al dan niet met energietेरugging, te verbranden. Revolutionair is de voorgestelde werkwijze niet te noemen. De voorgestelde werkwijze brengt Baetsen Recycling b.v. met vestigingen in Veldhoven en Son al een aantal jaren in praktijk. Wat hen daartoe beweegt, licht Bart Hooijmaijers, projectleider bij Baetsen in deze bijdrage toe.



Bart Hooijmaijers (l): "Wij hebben de ambitie om onze sorteerprocessen steeds verder te optimaliseren."

"In feite is er een drietal redenen aan te wijzen waarom wij grof huishoudelijk afval zijn gaan sorteren en bewerken. Op de eerste plaats vloeit dat voort uit een toenemend duurzaamheidsbesef. Issues als cradle-to-cradle, maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaam inkopen en een groeiend milieubewustzijn hebben ervoor gezorgd dat steeds meer gemeenten de lat wat hoger leggen. Hoewel er nog de nodige stappen gezet moeten worden, maakt een groeiend aantal gemeenten zich sterk om over 20 à 30 jaar afvalloos de geschiedenisboeken in te gaan. Als tweede argument zou ik het feit willen noemen dat wij de ambitie hebben om onze sorteerprocessen steeds verder te optimaliseren. In onze vestiging in Son bijvoorbeeld sorteren wij uit het bouw- en sloopafval en het grof huishoudelijk afval inmiddels zo'n 20 fracties. En 'last but not least' hebben we dan nu als derde argument de aanscherping in het LAP-2, waarop wij in feite dus al anticipeerden," legt Hooijmaijers uit.

## Pilot

Voor zeven gemeenten is Baetsen Recy-

cling inmiddels gestart met een pilot waarbij al het aangevoerde grof huishoudelijk afval wordt gesorteerd. Voor analyses wordt grof huishoudelijk afval afzonderlijk voor een gemeente opgeboukt tot een hoeveelheid van ca 150 ton, om er vervolgens uit te halen wat erin zit. "Wij sorteren inmiddels op een twintigtal verschillende deelstromen als A/B-hout, C-hout, gips, dakleer, PVC-mix, HDPE, kunststoffen, snoeihout, schroot, ijzer, non-ferro, tapijt, folies, papier, puin en zeefzand. Het restafval, dat in feite niet lonend is om verder uit elkaar te trekken, gaat naar een AVI. Hooijmaijers: "Gemiddeld halen wij uit het grof huishoudelijk afval bijna 60% te recyclen materiaal. Overigens is dat percentage sterk afhankelijk van de inrichting van het milieustation. Hoe beter daar wordt voorgescheiden, des te minder blijft er voor ons over om eruit te halen, maar ook bij goed georganiseerde milieustraten weten wij minimaal 50% herbruikbare stromen te sorteren.

Daarnaast zijn de tarieven die de AVI's hanteren een factor om rekening mee te houden. Het moet voor ons vanzelfsprekend wel lonend zijn om eruit te halen wat erin zit. "

## Verleiding

AVI's zijn van oorsprong dikwijls overheidsgedomineerde bedrijven. Door privatisering zijn deze bedrijven inmiddels verzelfstandigd, maar de aandelen zijn nog dikwijls in handen van de lagere overheden. Als gevolg van het economisch klimaat stroomt er steeds minder geld van het Rijk naar de gemeenten. Met andere woorden: inkomsten uit andere bronnen, waaronder dividenduitkeringen worden steeds belangrijker. Dit kan gemeenten in verleiding brengen. Zoveel mogelijk afval de verbrandingsoven in resulteert mogelijk in een hoger dividend. Dirigeren zij daarentegen zoveel mogelijk afval naar een sorteerbedrijf, die er vervolgens uit halen wat erin zit, dan draagt dit bij om

de milieudruk te verlagen. De politiek zal dus voor een belangenafweging komen te staan. "Met andere woorden: milieu is afhankelijk van het economisch tij. Daarom hechten wij ook zo aan de verantwoording. Het maakt zichtbaar op welk paard is gewed," denkt Hooijmaijers.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is gevraagd op dit gevoel te reageren. Bij monde van haar beleidsmedewerker milieu en mobiliteit, Rianne Becht, laat de VNG weten voorstander te zijn van het sturen op minimumstandaarden en op die manier aan een hoogwaardige manier van verwerking te werken. Becht: "Hierbij gaat hergebruik dus voor verbranding. De onlangs door de Tweede Kamer aangenomen moties ten aanzien van grof huishoudelijk afval zijn hiermee in overeenstemming. Op dit moment is de ervaring van de VNG dat op steeds meer milieustraten grof huishoudelijk afval aan de bron wordt gescheiden. Voor milieustraten waar dat niet moge-

lijk is, is het achteraf sorteren een goed alternatief."

#### **Extra inspanning**

De pilot vergt relatief veel tijd. Om betrouwbare cijfers te krijgen is het noodzakelijk om voor iedere afzonderlijke gemeente in een schone sorteerhal met de werking van hun opgebulkte voorraad te beginnen. En ook het wegen en afhandelen van de verschillende deelstromen is arbeidsintensief. "Die extra inspanningen plegen wij graag, daar wij denken met deze onderliggende harde cijfers ook andere gemeenten over de streep te trekken. Gemeenten gebruiken die cijfers bijvoorbeeld ook in hun milieujaarverslag. De plaatselijke politiek kan daar vervolgens ambities en beleid aan koppelen.

#### **Procesoptimalisatie**

Bij het sorteren komt nog relatief veel handwerk te pas. Plannen om de sorteerlijn nog verder te automatiseren, onder andere door gebruik te maken van

optische scheidingstechnieken, liggen bij Baetsen al een tijdje op de plank. Door de toenemende concurrentie als gevolg van de overcapaciteit bij de AVI's loont het op dit moment niet dit te doen. Zodra de verbrandingstarieven weer aantrekken, zal die stap echter snel worden gezet.